

ارتباط طرح‌واره‌های جنسی و رضایت جنسی در بروز دل‌زدگی زناشویی در

زوجین

نرگس پیشکاری^۱، محمدرضا جلالی^۲، حسن شمس اسفند آباد^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی‌ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران
^۲ استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران
^۳ دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران

چکیده

رضایت از زندگی زناشویی به عوامل متعددی وابسته است که دو مورد از مهم‌ترین این عوامل، می‌تواند داشتن رضایت جنسی سالم و داشتن طرح‌واره‌های جنسی سالم و مثبت باشد. با این حال اطلاعات پایه در این زمینه در جامعه ایران بسیار اندک است. این پژوهش با هدف تعیین ارتباط رضایت جنسی و طرح‌واره‌های جنسی با بروز دل‌زدگی زناشویی در زوجین انجام شد. پژوهش حاضر، یک مطالعه توصیفی-همبستگی است. ۱۶۰ زن و مرد متأهل که به کلینیک‌های مشاوره خانواده مراجعه می‌کردند به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده و پرسشنامه‌های رضایت جنسی، طرح‌واره‌های جنسی و دل‌زدگی زناشویی را تکمیل نمودند. جهت تجزیه و تحلیل آماری، آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشانگر آن بود که در گروه مردان رضایت جنسی ارتباط معنی‌دار با تمامی مؤلفه‌های طرح‌واره‌های جنسی دارد ($p < 0/05$). ولی در گروه زنان رضایت جنسی تنها با مؤلفه‌های پرشور-رمانتیک و صریح-راحت ارتباط معنی‌دار دارند ($p < 0/05$)، نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام‌به‌گام نشان داد که مؤلفه صریح‌راحت به‌تنهایی ۱۶ درصد واریانس از تغییرات متغیر دل‌زدگی زناشویی را تبیین می‌کند. همچنین ارتباط معکوس و قدرتمند میان رضایت جنسی و دل‌زدگی زناشویی با مقدار همبستگی $-0/754$ و $-0/605$ در زنان و مردان در سطح معناداری $0/05$ مشخص شد. البته قابل‌ذکر است در روش تحلیل رگرسیون مشخص شد رضایت جنسی پایین لزوماً پیش‌بینی کننده مناسبی برای بروز دل‌زدگی زناشویی نیست. یافته‌های پژوهش وجود ارتباط معناداری بین دو متغیر طرح‌واره‌های جنسی زنان و مردان با میزان دل‌زدگی زناشویی آن‌ها را تأیید نکردند. همچنین مشخص گردید ارتباط میان طرح‌واره‌های جنسی با رضایت جنسی در بروز دل‌زدگی زناشویی در زنان و مردان تفاوتی ندارد. با توجه به ارتباط معنی‌دار بین رضایت جنسی و طرح‌واره‌های جنسی انتظار می‌رود بتوان با سنجش و اصلاح (برای مثال با روش‌های طرح‌واره درمانی) طرح‌واره‌های جنسی زنان و مردان پیش از ازدواج تا حدود زیادی وجود ارتباط جنسی سالم در زندگی زناشویی را پیش‌بینی کرد. همچنین با توجه به نقش مهم و کلیدی میزان رضایت جنسی در زندگی زناشویی، کاربرد رویکردهایی به‌منظور آموزش و مشاوره روابط جنسی زنان و مردان پیش از ازدواج و یا پس‌از آن جهت پیش‌گیری و یا درمان دل‌زدگی زناشویی با همکاری سیستم بهداشتی درمانی ضرورت دارد.

واژه‌های کلیدی: رضایت جنسی، طرح‌واره‌های جنسی، دل‌زدگی زناشویی، زوجین.

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۲/۱، تابستان ۱۳۹۷، صفحات ۸۱-۶۴